

AS VANGARDAS

ESQUEMA PARA IMPRIMIR

- Movimento estético que produce, no inicio do século XX, unha profunda renovación nos distintos campos artísticos. Preséntase de xeito fragmentario, en diferentes movementos: futurismo, cubismo, surrealismo, creacionismo...
- **CRONOLOXÍA:** Entre 1909, data de creación do FUTURISMO, e finais da década de 1920.
- **LOCALIZACIÓN:** Distintos países e cidades de Europa occidental, especialmente en París
- **OBXECTIVO:** A diferenza da concepción artística tradicional, que intenta reproducir fielmente a realidade, as vanguardas pretenden transformala, reinterpretala, a partir da visión persoal do artista
- **CARACTERÍSTICAS XERAIS:**
 - Ruptura radical coa tradición
 - A arte ten sentido en si mesma
 - Expresión hermética
 - Renovación da temática
 - Arte cerebral, antisentimental, antirromántica
 - Elaboración de manifestos programáticos radicais
- **VIXENCIA:** A pesar de ser un movemento relativamente efémero, deixou unha fonda pegada nas distintas manifestacións artísticas desde entón até a actualidade
- **CARACTERÍSTICAS DOS PRINCIPAIS MOVEMENTOS:**

FUTURISMO (PRINCIPAIS AUTORES: F. T. Marinetti, Álvaro de Campos, Almada Negreiros, V. Maiakovski)

- Destrucción absoluta da sintaxe
- Emprego do verbo en infinitivo
- Abolición do adjetivo e do adverbio e emprego de substantivos duplos ("multitude-resaca")
- Substitución dos signos de puntuación por símbolos matemáticos (+ - < > = ...)
- Revolución tipográfica: mestura de distintos tipos e tamaños de letras, uso de chaves, espazos en branco..
- Abundante léxico de tipo técnico

CUBISMO (PRINCIPAIS AUTORES: Guillaume Apollinaire, Max Jacob, Joan Salvat Papasseit)

- ▶ Antisentimentalismo radical; predominio da realidade intelectual sobre a sensorial
- ▶ Fragmentación da realidade, ruptura da liña narrativa, simultaneidade
- ▶ Mestura de linguas e material heteroxéneo
- ▶ Sentido humorístico e lúdico da expresión artística
- ▶ Xogo coa disposición tipográfica, creación de imaxes visuais: os *caligramas*

DADAÍSMO (PRINCIPAIS AUTORES: Tristan Tzara, Francis Picabia)

- ▶ Rebeldía contra todo tipo de convencionalismo
- ▶ Desprezo radical de toda manifestación artística anterior
- ▶ Reivindicación absoluta do absurdo, do carente de sentido
- ▶ Profundo negativismo; más que propor unha nova estética, destrúen toda estética imperante
- ▶ Humorismo, gusto polo ridículo

SURREALISMO (PRINCIPAIS AUTORES: André Breton, Louis Aragon, Paul Éluard, Álvaro Cunqueiro)

- ▶ Negación do mundo real como materia para a arte; antirrealismo
- ▶ A creación ten como punto de partida o mundo onírico
- ▶ A imaxinación rebélase contra o reinado da lóxica
- ▶ A escrita automática como expresión da liberación da razón
- ▶ Expresión hermética e multisignificativa

CREACIONISMO (PRINCIPAIS AUTORES: Vicente Huidobro, Pierre Réverdy, Manuel Antonio)

- ▶ Creado polo poeta chileno Vicente Huidobro
- ▶ Semellante ao Ultraísmo, supón, como este, unha síntese de características variadas doutros movementos
- ▶ Procura a expresión poética baseada en imaxes, liberadas dos seus significados habituais
- ▶ O poeta é un ser elixido, capaz de captar a esencia da realidade e reinterpretala desde a súa propia óptica

OUTROS MOVIMENTOS DE VANGARDA: Imaxinismo, Ultraísmo, Expresionismo, Fauvismo...